

Wolontariat odpowiedzią ?

Czy w placówkach opiekuńczych zajmującym się małą grupą dzieci możliwa jest animacja kultury? Czy bariery finansowe są największym ograniczeniem? Czy wolontariusz jest odpowiednią osobą do prowadzenia takich działań ?

W placówkach takich jak Dom Dziecka, Rodzinny Dom Dziecka, Ośrodek Opiekuńczo- Wychowawczy oczywiście możemy mówić o animacji kultury, lecz często z pewnymi ograniczeniami – czasowymi, technicznymi, finansowymi.

Nieformalne inicjatywy, w tym wolontariat mogą w znaczący sposób przyczynić się do rozwiązania problemów, z którymi borykają się tego typu instytucje, tak jak w niżej przedstawionym przykładzie.

Czym dokładnie jest wolontariat?

Według Katarzyny Segiet wolontariat czyli „pomaganie ma charakter moralny i powinno wypływać z osoby pomagającej, a wręcz mówi się o posiadaniu cech podobnych do altruizmuczyli świadomej, bezinteresownej i dobrowolnej troski

o dobro drugiego człowieka” .¹

Jako wolontariuszka miałam możliwość zobaczenia jak pracują doświadczeni animatorzy kultury zarówno w Polsce i zagranicą.

Swoją działalność wolontariacką podjęłam w Domu Św. Elżbiety w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji, w trakcie trwania wymiany studenckiej Erasmus+.

Dom Św. Elżbiety to placówka opiekuńcza działająca na zasadzie polskiego Rodzinnego Domu Dziecka. W chwili obecnej przebywa w nim ośmioro dzieci w wieku od 5 do 13 lat. Zajęcia animacyjne odbywają się w każdy poniedziałek oraz środę w godzinach popołudniowych. Zazwyczaj prowadzone są przez wolontariuszy pod nadzorem Pani dyrektor. Starają się oni, aby program zajęć był jak najbardziej urozmaicony. Często prowadzone są różnego rodzaju warsztaty plastyczne, mające na celu pobudzenie kreatywności i rozwijanie motoryki. Wraz z kilkoma innymi wolontariuszami – studentami z innych krajów prowadzę zajęcia z chustą animacyjną oraz rozwijające zdolność komunikowanie się w języku angielskim.

W tej placówce nie ma jednej osoby czy też zespołu zajmującego się animacją, wszelkie działania podejmowane są przez wolontariuszy, najczęściej są to studentki pedagogiki, które o możliwości tego rodzaju pracy z dziećmi dowiedziały się z uczelnianego Centrum Wolontariatu.

Sama pani Dyrektor Ľubica Michalíková przyznaje, że placówka nie ma środków na zatrudnienie wykwalifikowanego animatora kultury. Przy obecnym budżecie jest to po prostu niewykonalne. Zatem, gdyby nie było wolontariuszy, to nie było by również żadnych dodatkowych zajęć dla dzieci.

Po jednym semestrze spędzonym na nauce za granicą, mogę powiedzieć, że duża ilość zajęć praktycznych, które odbywają się w murach uczelni ma swoje przełożenie na ich późniejsze kreatywne wykorzystanie. Studentki mają wiele pomysłów na działania animacyjne zarówno w okresie letnim jak i zimowym, na

---

1. Kromlicka B. (red.) (2005) *Wolontariat w obszarze humanistycznych wyzwań opiekuńczych* Toruń: Wydawnictwo Edukacyjne „Akapi”. s. 118

zajęciach często same muszą napisać program animacyjny, zastosować go w praktyce, a później napisać sprawozdanie z zaobserwowanych zachowań. Wychodzi się tutaj z założenia, że animacja jest działaniem obu stron, nie tylko tej “animującej”, ale też “animowanej”, a program zajęć powinien być modyfikowany na bieżąco podczas ich trwania.

Wniosek

Działania animacyjne podejmowane w rodzinnym domu dziecka na Słowacji nie różniły się aż tak bardzo od działań podejmowanych w miejscach, z którymi miałam do czynienia wcześniej, jak np. świetlica szkolna czy Dom Kultury. Oczywiście nie można porównać środków dydaktycznych jakim dysponuje Dom Kultury do tych posiadanych przez placówkę zajmująca się tylko ośmiorgiem dzieci. Zakres działań w Domu Kultury jest o wiele szerszy i bardziej urozmaicony, ale bazuje na podobnych zasadach jak zajęcia animacyjne w innych miejscach - kształtowanie i rozwijanie zainteresowań, talentów, pasji artystycznych dzieci i młodzieży czy też kształtowanie pozytywnego modelu spędzania wolnego czasu. Jeśli placówka nie ma odpowiednich funduszy na zatrudnienie odpowiedniego pracownika wolontariusze stają się bardzo pożądanymi osobami. Zachodzi obopólna korzyść dla placówki jak i osób zainteresowanych prowadzeniem zajęć.

